

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 26/3-76-11457

Chișinău

30 octombrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția secretelor comerciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 814 din 27.10.2023.

În context, comunică, că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală este responsabil de prezentarea proiectului.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului nr. 814/2023 pentru aprobarea proiectului de lege privind protecția secretelor comerciale, (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale (în limba română – 11 file și în limba rusă – 12 file);
3. Nota informativă (5 file);
4. Avizele recepționate în procesul avizării (14 file);
5. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul legii privind protecția secretelor comerciale (16 file);
6. Tabel de concordanță Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 08.06.2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale (31 file);
7. Raportul de expertiză juridică (7 file);
8. Raportul de expertiză anticorupție (7 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. O. Zglavoci
Tel. 0(22) 250-465
e-mail: olga.zglavoci@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 384		
"30"	10	2023
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 814

din 27 octombrie 2023

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
protecția secretelor comerciale**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
privind protecția secretelor comerciale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2016

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare**

(1) Prezenta lege stabilește norme privind protecția împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale de secrete comerciale.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu aduc atingere:

a) exercitării dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectării libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;

b) aplicării dispozițiilor legale care le impun deținătorilor de secrete comerciale să divulge informații, inclusiv secrete comerciale, din rațiuni de interes public, publicului ori autorităților administrative sau judiciare în vederea exercitării atribuțiilor autorităților respective;

c) aplicării dispozițiilor legale care impun sau permit autorităților publice să divulge informațiile furnizate de societăți pe care respectivele autorități le dețin în temeiul obligațiilor și prerogativelor stabilite de legislație și în conformitate cu acestea;

d) autonomiei partenerilor sociali și dreptului acestora de a încheia acorduri colective, în conformitate cu legea.

(3) Nici o dispoziție a prezentei legi nu trebuie înțeleasă ca oferind vreun temei pentru limitarea mobilității salariaților. În special, în legătură cu exercitarea acestei mobilități, dispozițiile prezentei legi nu oferă niciun temei pentru:

a) limitarea utilizării de către salariați a informațiilor care nu constituie secret comercial, astfel cum este definit la art. 2;

b) limitarea utilizării de către salariați a experienței și a competențelor

dobândite în mod onest ca urmare a desfășurării normale a activității lor profesionale;

c) impunerea oricărei restricții suplimentare salariaților în cadrul contractelor lor de muncă, altele decât restricțiile impuse în conformitate cu dispozițiile legale.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

deținător al secretului comercial - orice persoană fizică sau juridică care deține controlul legal asupra unui secret comercial;

făptuitor – orice persoană fizică sau juridică care a dobândit, a utilizat sau a divulgat în mod ilegal un secret comercial;

mărfuri care contravin normelor - mărfurile a căror concepere, caracteristici, funcționare, proces de producție sau comercializare beneficiază în mod semnificativ de secrete comerciale dobândite, utilizate sau divulgate în mod ilegal;

secret comercial - informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

a) sunt secrete în sensul că nu sunt, ca întreg sau astfel cum se prezintă sau se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză;

b) au valoare comercială prin faptul că sunt secrete;

c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în circumstanțele date, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete.

Capitolul II DOBÂNDIREA, UTILIZAREA ȘI DIVULGAREA DE SECRETE COMERCIALE

Articolul 3. Dobândirea, utilizarea și divulgarea legală de secrete comerciale

(1) Dobândirea unui secret comercial este considerată legală în cazul în care secretul comercial este obținut prin oricare dintre următoarele mijloace:

a) descoperirea sau crearea independentă;

b) analiza, studierea, dezasamblarea sau testarea unui produs sau a unui obiect care a fost făcut public sau care se află în mod legal în posesia celui care a dobândit informațiile și căruia nu i se aplică nicio obligație valabilă din punct de vedere legal de a limita dobândirea secretului comercial;

c) exercitarea dreptului salariaților sau al reprezentanților salariaților la informare și la consultare în conformitate cu legislația;

d) orice altă practică care, în condițiile date, este conformă cu practicile comerciale loiale.

(2) Dobândirea, utilizarea sau divulgarea unui secret comercial sunt considerate legale în măsura în care o astfel de dobândire, utilizare sau divulgare este impusă sau permisă în temeiul legii.

Articolul 4. Dobândirea, utilizarea și divulgarea ilegală de secrete comerciale

(1) Deținătorul secretului comercial are dreptul să solicite măsurile, procedurile și acțiuni reparatorii prevăzute de prezenta lege și de alte dispoziții legale pentru a preveni dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor lui comerciale sau pentru a obține reparații în urma unor astfel de fapte.

(2) Dobândirea unui secret comercial fără consimțământul deținătorului secretului comercial este considerată ilegală ori de câte ori este efectuată prin:

a) accesul neautorizat, însușirea sau copierea oricăror documente, obiecte, materiale, substanțe sau fișiere electronice care se află în mod legal sub controlul deținătorului secretului comercial și care conțin secretul comercial sau din care poate fi dedus secretul comercial;

b) orice alt comportament care, în circumstanțele date, contravine practicilor comerciale loiale.

(3) Utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este considerată ilegală ori de câte ori este săvârșită, fără consimțământul deținătorului secretului comercial, de către o persoană care îndeplinește oricare dintre următoarele condiții:

a) a dobândit secretul comercial în mod ilegal;

b) încalcă un acord de confidențialitate sau orice altă obligație de a nu divulga secretul comercial;

c) încalcă o obligație contractuală sau de altă natură care limitează utilizarea secretului comercial.

(4) Dobândirea, utilizarea sau divulgarea unui secret comercial este, de asemenea, considerată ilegală atunci când o persoană, în momentul dobândirii, utilizării sau divulgării, avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință, în circumstanțele date, de faptul că secretul comercial a fost obținut, direct sau indirect, de la o altă persoană care a utilizat sau a divulgat secretul comercial în mod ilegal în sensul alin. (3).

(5) Producerea, oferirea sau introducerea pe piață a mărfurilor care contravin normelor sau importul, exportul sau depozitarea unor astfel de mărfuri în aceste scopuri este, de asemenea, considerată drept o utilizare ilegală a unui secret comercial atunci când persoana care desfășoară astfel de activități avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință, în circumstanțele date, de faptul că secretul comercial a fost utilizat în mod ilegal în sensul alin. (3).

(6) Încălcarea normelor privind protecția secretelor comerciale reglementate prin prezenta lege atrage răspundere contravențională sau penală, după caz.

Articolul 5. Excepții

Instanța de judecată respinge solicitarea de aplicare a măsurilor, a procedurilor și a acțiunilor reparatorii prevăzute de prezenta lege în cazul în care presupusa dobândire, utilizare sau divulgare a secretului comercial a avut loc în oricare dintre următoarele cazuri:

a) pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, astfel cum este prevăzut de legislație și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv respectarea libertății și pluralismului mijloacelor de informare în masă;

b) pentru dezvăluirea unei abateri, a unei fapte reprobabile sau a unei activități ilegale, cu condiția ca pârâtul să fi acționat în scopul protejării interesului public general;

c) divulgarea de către salariați reprezentanților acestora ca parte a exercitării legitime de către reprezentanții respectivi a funcțiilor lor în conformitate cu legislația, cu condiția ca divulgarea să fi fost necesară pentru această exercitare legitimă;

d) în scopul protejării unui interes legitim recunoscut de lege.

Capitolul III

MĂSURI, PROCEDURI ȘI ACȚIUNI REPARATORII

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 6. Dreptul la acțiune

(1) Pentru protecția secretului comercial împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, deținătorul acesta se poate adresa în instanța de judecată.

(2) Cererea de chemare în judecată se depune și se judecă în conformitate cu prevederile generale din Codul de procedură civilă, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege.

Articolul 7. Proportionalitate și abuzul de drept procedural

(1) Măsurile, procedurile și acțiunile reparatorii prevăzute în prezenta lege sunt aplicate într-un mod care:

a) este proporțional;

b) evită crearea de obstacole în calea comerțului legitim pe piața internă; și

c) prevede garanții împotriva utilizării lor abuzive.

(2) Art. 61 din Codul de procedură civilă se aplică în mod corespunzător și în cazul în care o cerere de chemare în judecată cu privire la dobândirea, utilizarea

sau divulgarea ilegală a unui secret comercial este în mod evident nefondată și se constată că reclamantul a intentat acțiunea în mod abuziv sau cu rea-credință.

Articolul 8. Termenul de prescripție

(1) Acțiunile prin care se apără dreptul asupra secretului comercial și acțiunile de aplicare a măsurilor, a procedurilor și a acțiunilor reparatorii sunt supuse termenului de prescripție de 6 ani.

(2) Începutul curgerii termenului de prescripție, suspendarea și întreruperea acestuia se supun dispozițiilor cuprinse în Cartea întâi Titlul IV Capitolul II din Codul civil.

Articolul 9. Asigurarea confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare

(1) Pe parcursul procedurilor judiciare, cât și după încheierea acestora, părțile, avocații sau alți reprezentanți ai acestora, personalul instanțelor judecătorești, martorii, experții și orice altă persoană care participă la procedurile judiciare legate de dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial sau care au acces la documente care sunt parte integrantă din aceste proceduri judiciare nu au voie să folosească sau să divulge secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale pe care instanța de judecată, ca răspuns la o cerere motivată corespunzător a unei părți interesate sau din oficiu, le-a identificat ca fiind confidențiale și de care au luat cunoștință în urma acestei participări sau a acestui acces.

(2) Obligația stabilită conform alin. (1) încetează să existe în oricare dintre următoarele circumstanțe:

a) atunci când se constată, printr-o decizie definitivă, că presupusul secret comercial nu îndeplinește cerințele stabilite conform noțiunii secretului comercial din art. 2 sau

b) atunci când informațiile în cauză devin, în timp, general cunoscute sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă în mod normal de acest tip de informații.

(3) La cererea justificată în modul corespunzător a unei părți sau din oficiu, instanța de judecată poate lua măsurile specifice necesare pentru a păstra confidențialitatea oricăror secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale utilizate sau menționate în cursul procedurii judiciare legate de dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial.

(4) În aplicarea prevederilor alin. (3) instanța de judecată poate să dispună:

a) restricționarea, integral sau parțial, la un număr limitat de persoane, a accesului la orice document care conține secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale și care a fost prezentat de părți sau de terți;

b) restricționarea la un număr limitat de persoane a accesului la ședințele de judecată, atunci când pot fi divulgate secrete comerciale sau presupuse secrete comerciale, precum și la înregistrările aferente ședințelor de judecată respective;

c) punerea la dispoziția oricărei alte persoane decât cele care fac parte din numărul limitat de persoane menționat la literele a) și b) a unei versiuni neconfidențiale a oricărei hotărâri judecătorești, din care au fost eliminate sau ocultate pasajele conținând secrete comerciale;

d) orice alte măsuri prevăzute de lege pentru asigurarea confidențialității secretelor comerciale sau presupuselor secrete comerciale.

(5) Instanța de judecată se asigură că numărul de persoane menționat la alin. (4) literele a) și b) nu depășește ceea ce este necesar pentru a asigura respectarea dreptului părților procedurilor judiciare la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil și include cel puțin o persoană fizică din partea fiecărei părți și avocații sau alți reprezentanți ai respectivelor părți la procedurile judiciare.

(6) Atunci când adoptă o decizie privind măsurile menționate la alin. (3) și evaluează proporționalitatea acestora, instanța de judecată ia în considerare necesitatea de a garanta dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil, interesele legitime ale părților și, după caz, ale terților, precum și orice eventual prejudiciu cauzat oricăreia dintre părți și, după caz, terților, care rezultă din aprobarea sau respingerea unor astfel de măsuri.

(7) Orice prelucrare a datelor cu caracter personal în temeiul alin. (1) - (6) se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Secțiunea a 2-a **Măsuri provizorii și asiguratorii**

Articolul 10. Măsuri provizorii și asiguratorii

(1) La cererea deținătorului secretului comercial instanța de judecată poate dispune oricare dintre următoarele măsuri provizorii și asiguratorii împotriva presupusului făptuitor:

a) încetarea sau, după caz, interzicerea, cu titlu provizoriu, a utilizării sau a divulgării secretului comercial;

b) interdicția de a produce, oferi, introduce pe piață sau utiliza mărfuri care contravin normelor ori de a importa, exporta sau depozita astfel de mărfuri în scopurile menționate;

c) sechestrarea mărfurilor suspectate că contravin normelor, inclusiv a mărfurilor importate, astfel încât să se împiedice intrarea sau circulația acestora pe piață.

(2) Ca alternativă la măsurile menționate la alin. (1), instanța de judecată poate dispune ca orice continuare a presupusei utilizări ilegale a unui secret comercial să facă obiectul unei cauțiuni destinate să asigure despăgubirea deținătorului secretului comercial.

(3) Este interzisă divulgarea unui secret comercial în schimbul constituirii unei cauțiuni.

Articolul 11. Condiții de aplicare și garanții

(1) Pentru a dispune măsurile provizorii și asiguratorii prevăzute la art. 10, instanța de judecată poate solicita reclamantului să furnizeze probe care pot fi considerate, în mod rezonabil, disponibile, pentru a se convinge cu un grad suficient de siguranță că:

- a) secretul comercial există;
- b) reclamantul este deținătorul secretului comercial; și
- c) secretul comercial este dobândit, utilizat sau divulgat în mod ilegal sau că o dobândire, utilizare sau divulgare ilegală a secretului comercial este iminentă.

(2) Instanța de judecată ia decizia privind aprobarea sau respingerea cererii prevăzute la art. 10 și în evaluarea proporționalității acesteia ține seama de circumstanțele specifice cauzei, inclusiv, după caz:

- a) valoarea și alte trăsături specifice ale secretului comercial;
- b) măsurile luate în vederea protejării secretului comercial;
- c) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;
- d) impactul utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial;
- e) interesele legitime ale părților și impactul pe care aprobarea sau respingerea măsurilor l-ar putea avea asupra părților;
- f) interesele legitime ale terților;
- g) interesul public;
- h) protejarea drepturilor fundamentale.

(3) La cererea pârâtului, instanța de judecată dispune revocarea măsurilor provizorii și asiguratorii prevăzute la art. 10, dacă:

- a) reclamantul nu a demarat proceduri judiciare care să conducă la pronunțarea de către instanța de judecată a unei hotărâri privind soluționarea fondului cauzei într-un termen de 30 de zile de la dispunerea acestora; sau
- b) informațiile în cauză nu mai îndeplinesc cerințele stabilite conform noțiunii secretului comercial din art. 2, din motive care nu pot fi imputate pârâtului.

(4) În vederea stabilirii măsurilor provizorii și asiguratorii prevăzute la art. 10 instanța de judecată poate să dispună obligarea reclamantului la constituirea unei cauțiuni sau a unei garanții echivalente corespunzătoare, destinată să asigure acoperirea oricărui prejudiciu suferit de pârât și, dacă este cazul, de către oricare altă persoană afectată de măsurile respective.

(5) Instanța poate dispune la cererea pârâtului sau a terțului prejudiciat acordarea unei despăgubiri corespunzătoare pentru orice prejudiciu provocat de măsurile prevăzute la art. 10, în următoarele situații:

- a) măsurile au încetat în temeiul alin. (3) lit. a);
- b) măsurile au încetat să se aplice ca urmare a oricărei acțiuni sau omisiuni a reclamantului;

c) când se constată ulterior că nu a avut loc o dobândire, utilizare sau divulgare ilegală a secretului comercial sau o amenințare de producere a unor astfel de comportamente.

(6) Cererea de despăgubire prevăzută la alin. (5) poate face obiectul unor proceduri judiciare separate.

Secțiunea a 3-a **Măsuri care rezultă dintr-o hotărâre pe fond**

Articolul 12. Măsuri corective

(1) În cazul în care constată dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial, instanța de judecată, la cererea reclamantului, poate dispune împotriva făptuitorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) încetarea sau, după caz, interzicerea utilizării sau divulgării secretului comercial;

b) interdicția de a fabrica, a oferi, a introduce pe piață sau a utiliza mărfuri care contravin normelor ori de a importa, a exporta sau a depozita astfel de mărfuri în aceste scopuri;

c) adoptarea măsurilor corective corespunzătoare cu privire la mărfurile care contravin normelor;

d) distrugerea parțială sau totală a oricărui document, obiect, material, substanță sau fișier electronic care conține sau încorporează secretul comercial ori, după caz, predarea integrală sau parțială către reclamant a respectivelor documente, obiecte, materiale, substanțe sau fișiere electronice.

(2) Măsurile corective menționate la alin. (1) lit. c) cuprind:

a) retragerea mărfurilor care contravin normelor;

b) eliminarea caracteristicilor ilicite ale mărfurilor care contravin normelor;

c) distrugerea mărfurilor care încalcă secretul comercial sau, după caz, retragerea lor de pe piață, cu condiția ca retragerea să nu aducă atingere protecției secretului comercial în cauză.

(3) În cazul în care a dispus retragerea de pe piață a mărfurilor care contravin normelor, instanța de judecată poate să dispună, la cererea deținătorului secretului comercial, ca mărfurile respective să fie predate deținătorului sau organizațiilor filantropice.

(4) Instanța de judecată dispune ca măsurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) să fie puse în aplicare pe cheltuiala făptuitorului, cu excepția cazului în care există motive specifice pentru a nu dispune acest lucru. Măsurile respective nu trebuie să aducă atingere despăgubirilor care ar putea fi datorate deținătorului secretului comercial ca urmare a dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.

Articolul 13. Condiții de aplicare, garanții și măsuri alternative

(1) La dispunerea măsurilor prevăzute la art. 12 și pentru evaluarea proporționalității acestora, instanța de judecată trebuie să țină seama de circumstanțele specifice ale cazului incluzând, după caz:

- a) valoarea sau alte trăsături specifice ale secretului comercial;
- b) măsurile luate în vederea protejării secretului comercial;
- c) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;
- d) impactul utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial;
- e) interesele legitime ale părților și impactul pe care dispunerea sau respingerea măsurilor l-ar putea avea asupra părților;
- f) interesele legitime ale terților;
- g) interesul public;
- h) protejarea drepturilor fundamentale.

(2) În cazul în care instanța de judecată limitează durata măsurilor menționate la art. 12 alin. (1) lit. a) și b), această durată trebuie să fie suficientă pentru a elimina orice avantaj comercial sau economic pe care făptuitorul l-ar fi putut obține în urma dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.

(3) La cererea pârâtului, instanța de judecată dispune revocarea măsurilor menționate la art. 12 alin. (1) lit. a) și b) dacă informațiile în cauză nu mai îndeplinesc cerințele prevăzute conform noțiunii secretului comercial din art. 2 din motive care nu pot fi imputate direct sau indirect pârâtului.

(4) La cererea persoanelor pasibile a fi supuse măsurilor prevăzute la art. 12, instanța de judecată poate dispune plata unor despăgubiri în folosul părții prejudiciate în locul aplicării măsurilor respective, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) persoana respectivă, în momentul utilizării sau divulgării, nu avea cunoștință și nu ar fi avut motive, în circumstanțele date, să ia cunoștință de faptul că secretul comercial a fost obținut de la o altă persoană care a utilizat sau a divulgat secretul comercial în mod ilegal;

b) executarea măsurilor respective ar produce prejudicii disproporționate persoanei în cauză; și

c) despăgubirea părții prejudiciate pare satisfăcătoare în mod rezonabil.

(5) Atunci când se dispune plata de despăgubiri în locul dispunerii măsurii menționate la art. 12 alin. (1) lit. a) și b), despăgubirile nu vor depăși cuantumul redevențelor sau al drepturilor care ar fi fost datorate dacă persoana în cauză ar fi solicitat autorizația de a utiliza secretul comercial respectiv pentru perioada de timp în care s-ar fi putut interzice utilizarea secretului comercial.

Articolul 14. Despăgubirile

(1) La cererea părții lezate, instanța de judecată dispune făptuitorului, care știa sau ar fi trebuit să știe că săvârșește dobândirea, utilizarea sau divulgarea

ilegală a unui secret comercial, plata către deținătorul secretului comercial, a despăgubirilor proporționale cu prejudiciul real suferit ca urmare a dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial.

(2) Limitarea răspunderii materiale a salariatului față de angajator, prevăzută la art. 336 din Codul muncii, în ceea ce privește despăgubirile pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a unui secret comercial al angajatorului, se aplică în cazul în care salariatul a acționat fără intenție.

(3) La stabilirea mărimii despăgubirilor menționate la alin. (1), instanța de judecată trebuie să ia în considerare toți factorii corespunzători, cum ar fi consecințele economice negative asupra părții lezate, inclusiv profitul ratat de acesta, beneficiile necuvenite realizate de făptuitor și, dacă este cazul, orice alt element în afara factorilor economici, cum ar fi prejudiciul moral cauzat deținătorului secretului comercial prin dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretului comercial.

(4) Cu titlu de alternativă la modul de determinare a despăgubirilor menționat la alin. (3), instanța de judecată poate stabili, atunci când circumstanțele cauzei permit, o valoare forfetară a despăgubirilor pe baza unor elemente cum ar fi, cel puțin, valoarea redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate dacă făptuitorul ar fi solicitat autorizarea de a utiliza secretul comercial în cauză.

Articolul 15. Publicarea hotărârilor judecătorești

(1) Instanța de judecată, la cererea reclamantului, poate dispune, în sarcina și pe cheltuiala făptuitorului, măsuri corespunzătoare pentru diseminarea informațiilor cu privire la hotărâre, în special publicarea integrală sau parțială a acesteia în mijloace de informare în masă.

(2) Măsura prevăzută la alin. (1) va asigura păstrarea confidențialității secretelor comerciale, astfel cum se prevede la art. 9.

(3) La dispunerea și evaluarea proporționalității măsurii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată ține cont, după caz, de:

- a) valoarea secretului comercial;
- b) comportamentul pârâtului în dobândirea, utilizarea sau divulgarea secretului comercial;
- c) impactul utilizării sau divulgării ilegale a secretului comercial;
- d) probabilitatea unei noi utilizări sau divulgări ilegale a secretului comercial de către pârât.

(4) La dispunerea și evaluarea proporționalității măsurii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată estimează totodată dacă informațiile privind pârâtul permit identificarea unei persoane fizice și, în acest caz, dacă publicarea informațiilor respective ar fi justificată, având în vedere în special eventualul prejudiciu pe care o astfel de măsură l-ar putea aduce vieții private și reputației acesteia.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Articolul 17. Dispoziții tranzitorii

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2022 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art.132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) la articolul 1026 alineatul (2), textul „în sensul dispozițiilor art. 2047 alin. (3)” se substituie cu cuvintele „în sensul legislației privind protecția secretelor comerciale”;

b) în Cartea a treia, Titlul III, Capitolul XXXIII, secțiunea a 3-a se abrogă.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale a fost elaborat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea accelerată a economiei, evoluțiile și tendințele mediului de afaceri, concurența acerbă pe piață impun asigurarea unui nivel înalt al protecției informațiilor ce constituie secrete comerciale. Secretele comerciale reprezintă informații deosebit de importante, cu valoare economică ridicată (know-how, informații de afaceri, informații tehnologice), care aparțin deținătorilor acestora cu drept de proprietate, în special întreprinderilor, și le permit să obțină valoare adăugată din propriile creații și inovații, precum și să devină competitive pe piață.

Art. 476 alin. (3) din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 statuează faptul că secretele comerciale sunt bunuri ce țin de domeniul proprietății intelectuale și dispun de un sistem de reglementare separat. Corespunzător, secretele comerciale, fiind la fel de importante ca și brevetele și alte obiecte de proprietate intelectuală, sunt expuse practicilor necinstite, care vizează însușirea abuzivă a informațiilor în vederea obținerii beneficiilor.

Regimul de protecție al acestor bunuri incorporabile este reglementat de Codul Civil al Republicii Moldova și anume - Titlul III *Categoriile de obligații* Capitolul XXXIII *Răspunderea delictuală* Secțiunea a 3-a *Răspunderea pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor comerciale*, urmare amendamentelor introduse prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, în vederea transunerii *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale*. Deși normele actuale instituie principiile de bază ale conceptului de *secret comercial*, drepturile deținătorului secretului comercial, accesul acestuia la instanță, posibilitatea obținerii unor despăgubiri, totuși, prevederile respective nu sunt suficiente și nu oferă o reglementare unitară, deplină acestui instrument de protecție. Din aceste considerente se constată că regimul juridic național al protecției secretelor comerciale nu oferă beneficiarilor de drepturi același nivel de protecție precum cel al statelor europene, instituit prin directiva menționată, iar transpunerea prevederilor acesteia în legislația națională este incompletă.

Corespunzător, urmare examinării cadrului normativ aplicabil se remarcă, în special, următoarele curențe:

- deținătorii secretelor comerciale dispun de posibilități restrânse în exercitarea drepturilor deținute, fiind constatată lipsa reglementării unor măsuri juridice care pot fi aplicate pe durata procedurilor judiciare, cât și după finalizarea

acestora, în scopul prevenirii dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretelor comerciale;

- lipsește statuarea normativă a unui principiu esențial asigurării protecției și anume - asigurarea confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare, precum și nu există careva măsuri specifice care pot fi aplicate în acest scop;

- nu sunt clare circumstanțele specifice care să permită instanței aprecierea situațiilor de utilizare ilegală a secretelor comerciale sau a riscurilor existente, precum și a necesităților aplicării sau încetării măsurilor juridice, constituirii cauțiunilor, garanțiilor, acordării despăgubirilor corespunzătoare;

- terminologia utilizată nu este uniformă, fapt ce determină riscuri de interpretare necorespunzătoare a normelor.

Reieșind din importanța acestor informații, ce vizează prioritar know-how-ul, informațiile de afaceri și cele tehnologice, precum și luând în considerare interesele legitime de asigurare a protecției acestora, **se constată necesitatea unui cadru normativ unitar și complet în materie de secrete comerciale, care să ofere protecția juridică corespunzătoare, racordată principiilor și standardelor europene.**

În esență, elaborarea proiectului Legii privind protecția secretelor comerciale este determinată de reglementarea normativă fragmentară a protecției informațiilor ce constituie secrete comerciale, precum și de necesitatea transpunerii depline a prevederilor *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale* în vederea asigurării protecției secretelor comerciale la nivelul corespunzător celui reglementat de statele membre ale Uniunii Europene.

Aprobarea proiectului în cauză derivă din prioritățile incluse în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (*acțiunea cu nr. 2.45*, care vizează aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 în vederea armonizării acestuia cu legislația UE privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale).

Totodată, reieșind din faptul că protecția secretelor comerciale vizează un spectru complex de mecanisme, proceduri și măsuri, cu caracter specific, aplicabile în vederea asigurării nedivulgării acestor informații, precum și pentru a sistematiza atât normele materiale, cât și cele procedurale într-un singur act normativ, urmare discuțiilor cu autoritățile de resort (Cancelaria de Stat, Centrul de Armonizare a Legislației, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene), inclusiv în cadrul ședinței de lucru din 02.08.2023, s-a convenit elaborarea unei legi speciale, care să asigure reglementarea completă și unitară a acestui instrument juridic de protecție.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul legii transpune deplin prevederile *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2016*, pentru a asigura compatibilitatea cadrului normativ național cu prevederile actului european menționat.

Proiectul național reprezintă un exercițiu de continuare a apropierei cadrului normativ al Republicii Moldova de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale în domeniul proprietății intelectuale.

La proiect a fost elaborat și prezentat Tabelul de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În scopul consolidării cadrului normativ în domeniul protecției secretelor comerciale împotriva dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a acestora, dat fiind faptul că informațiile ce constituie secrete comerciale reprezintă valoroase instrumente concurențiale, a căror protecție necesită o abordare și reglementare specifică, prin proiectul dat se propune instituirea normelor juridice care să ofere deținătorilor de drepturi cadrul juridic complet, precum și instrumentele și pârghiile necesare la care pot apela în vederea obținerii protecției corespunzătoare a informațiilor economice deținute.

Conceptul proiectului legii speciale, drept cadru normativ unitar, care să comaseze atât normele juridice materiale, cât și cele procedurale, impun totodată abrogarea Secțiunii a 3-a *Răspunderea pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor comerciale* Capitolul XXXIII *Răspunderea delictuală* Titlul III *Categoriile de obligații* Cartea a treia din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (art. 2047 – 2054).

În esență, proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale vizează:

- *Definirea corespunzătoare a conceptelor de bază:* secretul comercial, făptuitor, deținător al secretului comercial, mărfuri care contravin normelor;
- *Stabilirea limitelor de aplicare a cadrului normativ:* asigurarea exercitării altor drepturi stabilite de lege (dreptul la libera exprimare și informare, asigurarea interesului public și atribuțiilor funcționale ale autorităților);
- *Reglementarea modurilor de dobândire, utilizare și divulgare a secretelor comerciale:* delimitarea acțiunilor care constituie dobândire, utilizare și divulgare ilegală a secretelor comerciale de cele săvârșite în mod legal;
- *Stabilirea drepturilor deținătorilor secretelor comerciale:* asigurarea protecției corespunzătoare a informațiilor ce constituie secrete comerciale, acces la justiție, aplicarea măsurilor de încetare a acțiunilor ce prejudiciază confidențialitatea secretelor comerciale, obținerea despăgubirilor;
- *Instituirea măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii:* oferirea deținătorilor secretelor comerciale a instrumentelor juridice de intervenție în vederea contracarării acțiunilor de utilizare ilegală;
- *Instituirea măsurilor suplimentare de protecție a secretelor comerciale:* stabilirea obligativității asigurării confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare și stabilirea măsurilor specifice

necesare în acest sens, reglementarea măsurilor provizorii și asiguratorii, măsurilor corespunzătoare privind publicarea hotărârilor judecătorești;

➤ *Identificarea circumstanțelor determinante:* respingerii aplicării măsurilor juridice de apărare, încetării obligației asigurării confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare, aprobării, respingerii, încetării aplicării măsurilor provizorii și asiguratorii, acordării despăgubirilor persoanelor prejudiciate;

➤ *Aplicarea termenului de prescripție de 6 ani acțiunilor ce vizează protecția secretelor comerciale normelor*, în vederea sporirii eficacității măsurilor juridice de protecție a secretelor comerciale și asigurării unui cadru juridic corespunzător principiilor și standardelor europene;

➤ *Uniformizarea terminologiei utilizate*, în vederea excluderii situațiilor de interpretare neunivocă a normelor aplicate.

În vederea asigurării unei perioade de conștientizare a noilor reglementări propuse conform proiectului de lege menționat, precum și faptului abrogării unei părți componente a Codului civil al Republicii Moldova, se propune ca intrarea în vigoare a actului normativ să se realizeze la expirarea a 2 luni de la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Amendamentele propuse conform proiectului nu necesită careva cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect se încadrează perfect în cadrul normativ în vigoare, întrucât are drept scop reglementarea completă a unui mecanism de protecție deja instituit.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile art. 8 lit. a) și art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 21.09.2022, AGEPI a publicat anunțul despre inițierea elaborării acestui proiect, fiind invitați toți subiecții interesați să înainteze propuneri corespunzătoare în acest sens (<https://agepi.gov.md/ro/news/elaborarea-proiectului-de-lege-privind-protectia-secretelor-comerciale>).

Proiectul este plasat pe pagina web oficială a AGEPI www.agepi.gov.md la compartimentul „*Transparența/Consultări publice/Proiecte supuse consultărilor publice*”, precum și pe www.particip.gov.md.

Proiectul actului normativ a fost înregistrat de către Cancelaria de Stat cu numărul unic 676/AGEPI/2023, acesta fiind remis spre avizare și expertizare, prin scrisoarea nr. 18-69-8597 din 14.08.2023. La data de 14.09.2023 proiectul a fost transmis pentru spre avizare și expertizare repetată autorităților de resort.

Toate obiecțiile și propunerile au fost inserate în sinteza obiecțiilor aferentă proiectului, fiind însoțite de argumentele de rigoare în vederea acceptării sau neacceptării propunerilor recepționate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție, în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate, în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se constată că, proiectul de lege privind protecția secretelor comerciale asigură transpunerea Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale. Totodată, prevederile art. 16 din Directivă, care se referă la obligația statului de a impune sancțiuni ”eficiente, proporționale și disuasive” sunt transpuse prin prevederile art. 318 și 319 din Codul Contravențional al Republicii Moldova și art. 320 din Codul Penal al Republicii Moldova.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice, în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare a proiectului a fost examinată și susținută de către membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în cadrul ședinței din 25.07.2023. Proiectul legii a fost examinat și susținut de către membrii grupului menționat în cadrul ședinței din 22.08.2023, cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Director general

Digitally signed by Rusu Eugeniu
Date: 2023.10.03 17:23:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu RUSU